

*Krav og anbefalinger  
til ny runde*  
**helhedsplaner**



# Helhedsplaner i København

## Baggrund

Som en del af regeringens boligforlig efteråret 2010 er der udmeldt en ny pulje med midler fra Landsbyggefonden til boligsociale indsatser i de almene boligområder. I perioden 2011-2014 uddeles der på landsplan årligt 220 mio. kr. til boligsociale indsatser og 220 mio. kr. til huslejenedsættelser i de almene boligområder.

## Dialog og evaluering

Københavns Kommune betragter de boligsociale helhedsplaner som et vigtigt redskab i arbejdet med at løfte de udsatte boligområder. Derfor arbejder kommunen kontinuerligt med at styrke og udvikle samarbejdet med helhedsplanerne gennem dialog og evaluering. Dialogen omkring helhedsplanerne foregår på mange niveauer og er struktureret omkring den nye samarbejdsstruktur mellem Københavns Kommune og den almene sektor. For at understøtte en løbende udvikling har Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejdet et systematisk evalueringskoncept med fokus på hhv. samarbejde og proces. Evalueringen peger på en række områder, hvor helhedsplanerne fremadrettet kan styrkes og optimeres:

- **helhedsplanernes organisering og størrelse:** ressourcemæssigt større og velorganiserede helhedsplaner giver den bedste indsats i de udsatte områder
- **helhedsplanernes faglige indhold:** en mere kritisk stillingtagen til, hvilke redskaber og initiativer, der sættes i gang i helhedsplanerne samt en fokusering på indsatser, der ikke er i konkurrence med men supplerer øvrige tilbud i Københavns Kommune
- **helhedsplanerne som udviklingsprojekter:** helhedsplanerne skal fungere som udviklingsprojekter, der på den lange bane er med til at udvikle og understøtte boligorganisationernes og kommunens arbejde i de udsatte boligområder. Helhedsplaner skal ikke erstatte basisdriften i de udsatte boligområder
- **forankring og samarbejde:** øget fokus på samarbejde med lokale kommunale aktører, da der skabes værdi og synergi, når det tværgående samarbejde fungerer

## *Ny runde helhedsplaner*

I forhold til den nye runde helhedsplaner har Københavns Kommune besluttet, at der fremover arbejdes med medfinansiering til to typer helhedsplaner:

**Type 1:** helhedsplaner i boligområder, der over en længerevarende periode har brug for en ekstraordinær indsats. Her kan være tale om fornyelse af allerede eksisterende indsatser men også om igangsættelse af nye helhedsplaner.

**Type 2:** helhedsplaner som efter en ekstraordinær indsats har brug for støtte til overgangen til ordinær drift i en periode på op til to år, hvorefter den områdebaserede indsats afsluttes.

Endelig vil der også fremover være mulighed for, at Københavns Kommune godkender helhedsplaner, som ikke har nogen kommunal medfinansiering. Disse projekter bliver ikke faciliteret af kommunen og indgår heller ikke i den kommunale evalueringsindsats. For at blive godkendt er det en forudsætning, at planerne supplerer og understøtter de kommunale tilbud i området.



*forankring og fornyelse*

# Krav og anbefalinger

På baggrund af evalueringsindsatsen og en efterfølgende proces med inddragelse af de kommunale forvaltninger og boligorganisationerne, er der formuleret en række krav og anbefalinger til boligsociale helhedsplaner beliggende i Københavns Kommune i den kommende runde helhedsplaner, perioden 2011-2014. Hvis en helhedsplan skal opnå kommunal medfinansiering er det en forudsætning;

## *Udarbejdelse af helhedsplaner*

- at helhedsplanerne udarbejdes på baggrund af en fælles analyse (mellem Købehavns Kommune og boligorganisationerne) af boligområdernes behov. Analysen involverer bl.a. det Socioøkonomiske Københavnerkort, men også en afdækning af igangværende indsatser med relevans for en kommende boligsocial helhedsplan (krav)

- at hvis der er tale om fornyelse af eksisterende helhedsplaner, skal der i analyse- og planlægningsfasen ske en nøje gennemgang af planerne med henblik på at sikre, at der er etableret et gensidigt forpligtigende samarbejde med de kommunale aktører eller andre parter, som ønskes at skulle overtage aktiviteterne på sigt (krav)
- at der i nye helhedsplaner er et afsnit, der redegør for organiseringen, samarbejde og snitflader mellem Københavns Kommune og den/ de boligorganisationer, der indgår i helhedsplanen (krav)



*synergi og samarbejde  
skaber udvikling*

*indsatser der skaber  
forandring*

- at de boligsociale helhedsplaner skal have fokus på udviklingsopgaver og fungere som brobygning til eksisterende tilbud og indsatser lokalt (krav)
- at nye helhedsplaner skal være funderet i en konkret forandringsstrategi, der sammenkæder projektet/aktiviteterne og de ressourcer, der er til rådighed med både kortsigtede og langsigtede mål for indsatsen (krav)
- at det i nye helhedsplaner fremgår, hvorledes de forskellige aktiviteter i planen og projektet i sin helhed bidrager til at styrke og kompetenceudvikle boligområdet og de involverede borgere (krav)

- at boligorganisationerne indtænker nye metoder til aktiv borgerinddragelse i udformningen af boligsociale helhedsplaner, gerne inspireret af kommunes gode erfaringer med borgerdialog som middel til kvalificering af indsatser og projekter (krav)
- at nye helhedsplaner indeholder en vurdering af, hvilke fysiske tiltag, der skal gennemføres for at afdelingerne bliver tidsvarende hvad angår boliger, fællesarealer ude og inde og i forhold til koblingen til de omkringliggende byområder (krav)

*en helhedsorienteret  
tilgang*

## Organisering

- at nye boligsociale helhedsplaner for at sikre kontinuitet, faglig sparring og udvikling skal have en størrelse og/eller kompleksitet, der berettiger til etablering af et område- eller projektsekretariat. Det betyder, at små boligafdelinger i samme område, med behov for boligsociale helhedsplaner, skal etablere sig i områdebaserede sekretariater eller sammen-tænke sig med andre indsatser lokalt og/eller driften (krav)

*størrelsen gør en forskel*

- at boligsociale helhedsplaner og områdefornyelser, som ligger indenfor samme geografiske område, skal have gensidig repræsentation i styregrupper og samlokaliseres i videst muligt omfang. Det skal tilstræbes, at der er tæt samarbejde omkring konkrete projekter og aktiviteter også i forhold til andre lokale indsatser med relevans for de boligsociale helhedsplaner (krav)

*en god styregruppe er guld værd*

- at der etableres en styregruppe med beboerrepræsentanter fra de boligafdelinger og/eller boligorganisationer, der er inddraget i de enkelte helhedsplaner. Lokaludvalget i den bydel helhedsplanen er beliggende i tilbydes en plads i styregruppen, og kommunens forvaltninger udpeger mindst én repræsentant fra en af de primære lokale kommunale samarbejdspartnere til at have sæde i styregruppen (anbefaling)
- at styregruppens sammensætning, beslutningskompetence samt styregruppedeltagernes roller afklares ved opstarten af nye helhedsplaner. For at fastholde dynamik og faglig udvikling, skal styregruppen afholde et årligt evaluerings- og forventningsafstemningsmøde, hvor det vurderes, om der skal ske ændringer i styregruppens sammensætning i forhold til optimering af helhedsplanen (krav)

## *Evaluering*

Teknik- og Miljøforvaltningen gennemfører årligt evaluering af de boligsociale helhedsplaner i Københavns Kommune. Evalueringen af helhedsplanerne har et klart anvendelsessigte, hvorfor udgangspunktet er proces og samarbejde. Formålet med evalueringen er dels at udvikle den faglige og organisatoriske viden omkring det boligsociale arbejde og dels at identificere og videndele omkring "best practice".

- at helhedsplanerne indgår i Københavns Kommunes halvårslige evalueringskoncept (krav)



**KØBENHAVNS KOMMUNE**  
Teknik- og Miljøforvaltningen